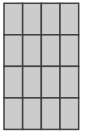

Kriza, ali i komplikovana zakonska procedura, ukočili investicije

Medij - Rubrika: DANAS - Biznis
 Datum: Uto, 15/02/2011
 Površina članka: 1901cm2
 Strana: IV
 Zemlja: Srbija
 Autor:
 Deo: 1/2

Kada će Srbija postati atraktivna destinacija na evropskoj turističkoj n

Kriza, ali i komplikovana zakonska procedura

Ljiljana Bukvić

Iako je, uprkos krizi, broj stranih turista u porastu, industrija turizma u Srbiji još uvek nije doživela procvat, a prostora za nove investicije ima dosta. Država pre svih, ali i hotelijeri, kao i turoperateri, moraju da uložiti maksimalan napor ne bi li na evropskoj turističkoj karti ucrtali ime Srbije kao destinacije u koju bi svako pozeleo da dođe, zaključak je učesnika konferencije posvećene investicionim potencijalima turizma u Srbiji koja je prošle nedelje održana u organizaciji Danas konferens centra. Da Srbija, preciznije rečeno država, nije baš najozbiljnije shvatila turizam kao važnu privrednu granu, na to je u svom izlaganju ukazao i Slobodan Unković, profesor na Univerzitetu Singidunum.

- Da li je Srbija ozbiljno shvatila turizam kao važan pravac razvoja. Mislim da nije. Centim sve što Vlada i Ministarstvo ekonomije rade, ali mislim da ne postoji jasan stav pre-

Vili Mitova: Beograd ima potencijal

Beograd je u našoj ponudi zastupljen sa dva hotela - Holiday In i Balkan, ali prestonica Srbije ima potencijal da bude još zastupljenija. Pre deset godina neke destinacije su u našoj ponudi imale po deset hotela, sada imaju po 50 ili 60, volela bih da se to dogodi i sa Beogradom, i to ne za deset već za pet godina. Činjenica je da bi srpska prestonica mogla da privuče više gostiju ukoliko bi cene smestaja u hotelima bile niže, a jedan od problema sa kojim se hotelijeri u Srbiji suočavaju jeste i nedovoljno kvalitetan kadar. Dečava se da posao koji negde na Zapadu radi jedan čovek ovde rade trojica ljudi i to svakako direktno utiče na cenu - upozorava Vili Mitova, direktorka Dertura za Srbiju.

ma značaju turizma za zapošljavanje ili regionalni razvoj. Ne treba da budemo mnogo kreativni već samo da vidimo šta su uradile neke druge, sad već u turističkom smislu, razvijene zemlje, i da tako i mi postupimo. U

de ljudi koji imaju znanje i govore po dva ili tri jezika i zaposle ih. Goran Petković, državni sekretar u Ministarstvu za turizam, podsetio je na činjenicu da su samo u prethodne tri godine u Srbiji otvorena 53 hotela i

da je to najava novog talasa koji usmerava investitore koji traže poslednju šansu u Srbiji. Dobro je to što je u odnosu na period s početka prošle decenije kada su u ponudi dominirali hoteli sa jednom, dve i tri zvezdice, sada aktuelni pre svega hoteli sa tri i četiri zvezdice", napomenuje Petković. Spisku stvari koje ne funkcionišu najbolje kao što je, recimo, loša infrastruktura, nedovoljna obučenosnost kadrova, niska produktivnost, male hotelske sobe... Petković je dodao i nedovršenu zakonsku regulativu, odnosno nedostatak podzakonskih akata kojima bi ova oblast bila regulisana, ali i relativno loš marketing.

- Još uvek se kod nas dosta toga radi na tradicionalan način i činjenica je da bi marketing trebalo unaprediti. Ohrabruje, međutim, podatak da, uprkos svim problemima, broj investicija raste. U tom kontekstu pomenio bih nedavno otvoreni hotel Izvor u Arandelovcu, a uskoro će biti otvoreni i hoteli Skver 9 i Tulip u Beogradu - rekao je Petković.

Iz prezentacije koju je Ministarstvo ekonomije pripremio moglo se videti da je osim uspešnih ulaganja u turizmu poslednjih godina bilo i promašaja i da su rasplintane privatizacije četiri hotela - Splendida u Beogradu, Zelenkade na Zlatiboru, Fontane u Vrnjačkoj Banji i Srebrna na Kopaoniku. Šansu Beograda da privuče strance, zahvaljujući tome što je u poslednje vreme u svetskim medijima apostrofirana kao grad "zabave i ludog provoda", Petković vidi i u organizovanju različitih manifestacija koje bi pre svega okupile mlade. Jedan od takvih je i događaj Vajt senzejn koji će na jednom mestu okupiti oko 19.000 mladih, a očekuje se i dolazak oko 4.500 gostiju iz inostranstva. Događaji poput ovog gra-

U prethodne tri godine u Srbiji otvoreno

de imidž jednog tržišta", rekao je Petković i ukazao na neke masterplanove (Srebrno jezero, Palić, Gornje i Donje Podunavlje, Sremski Karlovci) na kojima država radi.

- Osim toga, svi smo angažovani na promociji Srbije na velikim sajmovima koji se održavaju širom Evrope i uvrštavanju naše zemlje u kataloge svetskih turističkih turoperatera. Dobar znak da se nešto dešava najbolje jeste i dolazak lout kost kompanija. Zanimljiv je podatak da su u drugoj polovini prošle godine četiri lout kost kompanije realizovale 209 letova - kaže Petković.

Željko Ožegović, član Gradskog veća Skupštine Beograda, podsetio je na to da su kriza, ali i Zakon o planiranju i izgradnji, znatno usporili investiranje u Srbiju i da još uvek ne postoji dovoljno razvijena svesti o značaju razvoja turizma. Ožegović je ukazao i na to u kom bi pravcu trebalo da "gleda" Beograd kao destinacija u kojoj strani turisti najviše dolaze.

Beograd bi trebalo da se koncentrira na sili brejk ture, potom na kongresni turizam, a u perspektivi i na nautički. Ustavljajem Danavske strategije postaćemo deo te priče i imati velike mogućnosti za to. Naravno, nedostaju nam marine, smestaj, pumpe za gorivo. Šansa Beograda je i u ruralnom turizmu, s obzirom na to da ima sedam prigradskih opština od kojih su neke već pokazale interesovanje. Brojne su prednosti koje naš grad ima u odnosu na neke druge evropske metropole. Istakao bih pre svega činjenicu da gotovo svaki stanovnik Beograda govori neki strani jezik, za razliku od, na primer, Bu-

dimpešte u kojoj može da vam se desi da ne nađete nikoga ko bi vam na ulici mogao pomoći zato što ne govori nijedan drugi jezik osim madarskog - rekao je Ožegović.

Jedna destinacija postaje privlačna za investitora samo ukoliko može da privuče veliki broj gostiju sa strane, a prema rečima Dejana Veselinova, v.d. direktora Turističke organizacije Beograda, našu prestonicu je prošle godine posetilo 10 odsto gostiju više nego godinu ranije.

Popunjenost hotelskih kapaciteta je uprkos tome u 2010. bila oko 33 odsto. Beograd je, inače, 30 odsto skuplji od ostalih gradova u regionu. Cena produženog vikenda u našem

Ohrabruje podatak da, uprkos svim problemima, broj investicija raste. U tom kontekstu treba pomenuti nedavno otvoreni hotel Izvor u Arandelovcu, a uskoro će biti otvoreni i hoteli Skver 9 i Tulip u Beogradu

gradu je oko 480 evra, a za taj novac moglo bi da se na nekoj egzotičnoj destinaciji boraviti i deset dana. Zato smo u TOB odlučili da napravimo tzv. sili brejk ture i ponudimo strancima vikend za 250 evra - rekao je Veselinov.

Prema njegovom mišljenju dobro je što stranci u Srbiju mogu da uđu bez pasoša, jer to je upravo ono što strane goste najviše zanima - da li mogu da dodu u Srbiju, kao u druge zemlje članice EU, samo sa ličnom kartom.

- Na sajmovima u Evropi potencijalni investitori nas pitaju koliko stranaca poseti Srbiju, i u kojoj sezoni najčešće dolaze jer je to ono što ih zanima i zbog čega bi odlučili da uložite novac. Sa porastom broja stranih gostiju svakako bi i broj investicija bio veći - rekao je Veselinov i dodao da stranci sve više biraju da odesaju u privatnom smestaju, a da se oni koji ostaju u hotelima odlučuju pre svega za one sa četiri ili eventualno tri zvezdice.

Vili Mitova, direktorka Dertura za Srbiju, istakla je da se situacija u Srbiji, otkad su oni kao drugi najveći evropski turoperater došli na ovo

tržište, ipak promenila jer sada više ne moraju da objašnjavaju ljudima šta uopšte znači turoperater. "Drago mi je što čujem da investicije u turizam ne podrazumevaju samo ulaganja u hotele već i saradnju sa lout kost kompanijama i turoperaterima jer je sve to zajedno bitno", smatra Mitova.

Zoran Dukanović, direktor Djuk end Piterson i Travel magazina, istakao je da je veoma bitno kakvu sliku o Srbiji imaju stranci.

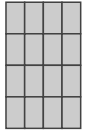
- U želji da nadoknadimo sve

Medij - Rubrika:
Datum:
Površina članka:
Strana:

DANAS - Biznis
Uto, 15/02/2011
1901cm2
V

Zemlja: Srbija
Autor:
Deo: 2/2

i mapi

ura, ukočili investicije

na 53 hotela: Neki od učesnika Danasove konferencije

ono propušteno u decenijama koje su ostale iza nas, ne obraćamo pažnju na neke suštinski važne stvari, a to je koliko je godina unazad o nama građena loša slika u svetu. Da li je potrebno da podsećamo koliko smo ratova, demonstracija, bombardovanja imali. To lako zaboravljamo, ali u drugim zemljama ne zaboravljaju tako lako. Zato bi, osim promocijama, trebalo da se pozabavimo i promenom imidža Srbije u očima drugih - tvrdi Đukanović.

On je dodao da se slika o nama polako menja, ali da je potrebno još mnogo napora kako bi se loš imidž popravio. „Trebalo bi se zapitati šta o Srbiji misli prosečna domaćica u Nemačkoj ili u Engleskoj. Činjenica je da bi trebalo još dosta toga da uradimo, prosto ne znamo šta ćemo pre, i da su prepreke investiranju u turizam iste kao i one sa kojima se susrećemo u nekim drugim oblastima“, naglasio je Đukanović.

Dragomir Popov, konsultant za tržište putovanja, govorio je o turoperaterima kao „trgovcima“ koji moraju da prodaju svoju robu i vode računa o tome da destinacija koju prodaju bude dovoljno dobra i da zadovolji kriterijume.

Hiljade evra pojedini turoperateri moraju da izdvoje da bi, na primer, Beograd ubacili u svoj katalog. Ako ne procene da će im se to isplatiti u narednih sedam godina, oni to neće učiniti - rekao je Popov.

Slobodan Unković,
profesor na Univerzitetu Singidunum

Ne treba da budemo mnogo kreativni već samo da vidimo šta su uradile neke druge, sad već u turističkom smislu razvijene zemlje i da tako i mi postupimo. U nekim od tih zemalja turizam u bruto domaćem proizvodu učestvuje sa osam do 10 odsto, a negde čak 10 odsto ukupnog broja zaposlenih angažovano je u ovoj oblasti. Dobar primer za to je Turska.

Goran Petković, državni sekretar
u Ministarstvu za turizam

Samo u prethodne tri godine u Srbiji su otvorena 53 hotela što je najava novog talasa koji usmerava investitore koji traže poslednju šansu u Srbiji. Dobro je i to što su u odnosu na period s početka prošle decenije, kada su u ponudi dominirali hoteli sa jednom, dve i tri zvezdice, sada aktuelni pre svega hoteli sa tri i četiri zvezdice

Željko Ožegović, član Gradskog veća
Skupštine Beograda

Beograd bi trebalo da se koncentrira na siti brejk ture, potom na kongresni turizam, a u perspektivi i na nautički. Usvajanjem Dunavske strategije i mi ćemo postati deo te priče. Naravno, nedostaju nam marine, smeštaj, pumpe za gorivo. Šansa Beograda je i u zdravstvenom, tranzitnom, ali i u ruralnom turizmu.

Dejan Veselinov, v. d. direktora
Turističke organizacije Beograda

Popunjenost hotelskih kapaciteta u 2010. bila je oko 33 odsto. Jer, Beograd je 30 odsto skuplji od ostalih gradova u regionu. Cena produženog vikenda u našem gradu je oko 480 evra, a za taj novac moglo bi da se na nekoj egzotičnoj destinaciji boravi i deset dana. Zato smo odlučili da napravimo tzv. siti brejk ture i ponudimo strancima vikend za 230 evra

Vili Mitova, direktorka Dertura za Srbiju

Situacija u Srbiji se, otkad smo kao drugi najveći evropski turoperater došli na ovo tržište, promenila jer sada više ne moramo da objašnjavamo ljudima šta uopšte znači turoperater. Drago mi je što čujem da investicije u turizam ne podrazumevaju samo ulaganje u hotele već i saradnju sa low kost kompanijama i turoperaterima jer je sve to zajedno bitno

Zoran Đukanović, direktor
Djuk end Piterson i Travel magazina

Veoma je bitno kakvu sliku o Srbiji imaju stranci. Činjenica je da se ta slika polako menja, ali i to da je potrebno još mnogo napora kako bi se loš imidž popravio. U želji da nadoknadimo sve ono propušteno u decenijama koje su ostale iza nas, ne obraćamo pažnju na neke suštinski važne stvari, a to je koliko je godina unazad o nama građena loša slika u svetu

Dragomir Popov, konsultant
za tržište putovanja

Turoperateri su trgovci koji moraju da prodaju svoju robu i zato vode računa o tome da destinacija koju nude bude dovoljno dobra i da zadovolji kriterijume. Hiljade evra pojedini turoperateri moraju da izdvoje da bi, na primer, Beograd ubacili u svoj katalog. Ako ne procene da će im se to isplatiti u narednih sedam godina, oni to neće učiniti - rekao je Popov.